

ПЛЮСИ ТА МІНУСИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Стратегічне планування – це процес визначення напрямку руху бізнесу шляхом оцінки того, де він знаходиться зараз і в яку сторону йому слід рухатись.

Існує безліч різних підходів і методологій для стратегічного планування та управління. Незважаючи на те, що не існує абсолютних правил щодо правильної структури планування, більшість дотримується аналогічної схеми та загальних атрибутів.

Запровадження стратегічного планування сприяє виникненню ряду позитивних змін у діяльності сучасних підприємств. Правильне та ефективне його здійснення дає змогу отримати такі головні переваги:

- зв'язок поточних рішень з майбутніми результатами, організоване осмислення рішень (усупереч спонтанному прийняттю) з прогнозуванням їхніх наслідків;
- орієнтація на пошук альтернативних варіантів досягнення цілей, тобто допустимих цілей у межах визначених цілей та наявних обмежень;
- визначення можливостей і загроз, сильних та слабких сторін діяльності підприємства, врахування їх при встановленні цілей і формулюванні стратегій для забезпечення впливу на ці аспекти вже сьогодні;
- свідомо підготовка майбутнього і до майбутнього;
- розподіл відповідальності не лише між напрямками діяльності, а й між поточною та майбутньою діяльністю [2, с. 423].

Незважаючи на позитивні сторони стратегічного планування і значні вигоди, які можна отримати у майбутньому, підприємства не завжди досягають поставленої мети, а отримані результати суттєво відрізняються від очікуваних. Це пов'язано із тим, що стратегічне планування не позбавлене недоліків, які найчастіше виявляються внаслідок допущення помилок під час практичної реалізації планування. Найбільш поширеними та головними недоліками практичного застосування системи стратегічного планування є:

- відсутність необхідної інформації для прийняття стратегічних рішень та розробки стратегічних планів; як наслідок, спостерігається низький рівень обґрунтованості планових документів;
- відсутність альтернативних планів;
- недостатнє використання науково-методичного арсеналу планування: сценаріїв і методів ситуаційного планування тощо;
- слабо розвинена система поточного аналізу, контролю та коригування стратегічних планів;
- догматична гіперболізація значення цифрових показників;
- недосконала система стимулювання працівників, які беруть участь у розробці та виконанні стратегічних заходів;
- недостатній рівень організаційного, соціально-психологічного та фінансового забезпечення стратегічного планування [1, с. 68].

Перешкодами для забезпечення ефективного стратегічного планування можуть бути значні перевитрати часу на формування стратегій і стратегічних планів, що породжує запізніле реагування на зміни; спрямування наявних ресурсів і зусиль на пошук «ідеальних» рішень, які могли б уберегти від критичних ситуацій та негативних наслідків, а не використання системного підходу; розбіжності, які виникають між сформульованою стратегією на папері та реальною практичною діяльністю; очікування, що реалізація стратегії відбувається автоматично після її затвердження; розроблення планів, які неможливо виконати через завищені сподівання від розвитку зовнішнього середовища у майбутньому, а також неврахування специфічних особливостей підприємства, ресурсного потенціалу і можливостей щодо своєчасного реагування на зміни; формальне ставлення до планування, що не відповідає теоретико-методологічним і методичним засадам стратегічної діяльності.

Отже, стратегічне планування спрямоване головним чином на подолання нестабільності та невизначеності за допомогою створених для цих цілей інструментів, які враховують швидкі зміни. Стратегічна мета реалізується за допомогою вибору стратегії і застосування її на підприємстві на підставі реалізації методів і моделей стратегічного аналізу, формування стратегічного плану та виконання заданих показників.

Список використаних джерел

1. Костецька Н. І. Стратегічне планування діяльності підприємств: теоретичні аспекти. Інноваційна економіка. 2020. № 7-8. С. 65-71.
2. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.